

Posudok školitelky na diplomovú prácu

„Ženy migrantky jako aktivní občanky“

Bc. Pavla Jenková

Pavla Jenková si ako cieľ svojej práce vybrala (inšpirovaná feministickými prácami Umut Erel či Yuval-Davis) dekonštruovať stereotypný obraz migrantských žien ako pasívneho doprovodu migrujúcich mužov či zobrazovaní žien len ako obetí migrácie (i keď pravdaže i životné trajektórie týchto žien je veľmi dôležité pochopiť). Zámerne sa zamerala na migrantky, ktoré vyjednávajú svoju pozíciu sociálnych občianek (social citizens) a aktívne vstupujú (či už profesionálne alebo dobrovoľnícky) do vybraných sfér vlastnej komunity či českej spoločnosti. A to i napriek existujúcim štrukturálnym obmedzeniam (napr. nemožnosti zakladať si občianske združenia, nemožnosti politickej participácie atď).

Výborná (i keď obsahovo stručnejšia) teoretická časť a analýza migračnej politiky ma neprekvapila, keďže študentka dlhodobo pracuje v prostredí českých nevládných organizácií a v danej problematike sa výborne orientuje a dôkladne pozná každodennosť migrantiek (nie je odtrhnutá od terénu). Kriticky ukazuje na „neviditeľnosť“ žien v štátnych migračných politikách, ako i na (v podstate) neexistujúcu koherentnú integračnú politiku, ktorá by zaručila migrantkám a migrantom dôstojný život v Českej republike.

Veľmi pozitívne ma ale prekvapila vlastná empirická časť práce. Pomocou biografických rozhovorov dala Pavla Jenková hlas týmto „neviditeľným“ ženám a získala tak (pre Českú republiku) unikátny materiál. Z poctivých transkripcií rozhovorov, ktoré som videla, je jednoznačne vidieť, že rozhovory viedla citlivo, svojim partnerkám aktívne

naslúchala, dáta poctivo organizovala (kódovala) a snažila sa ich kategorizovať a hlavne im do hĺbky porozumieť.

Moja kritika smeruje len k väčšej prepojenosti terénnych dát a teoretických východísk práce, teda k interpretačnej práci- k vysvetleniu 3.základnej výskumnej otázky PREČO? Prečo migrantky neodceňujú svoju nadštandardnú prácu pre občiansku spoločnosť a chápu ju ako bežnú? Prečo vnímajú pozíciu migrantiek ako najviac znevýhodňujúcu, prečo nereflektujú tak ostro iné znevýhodnenia (vek, trieda, etnicita)? Znamená migrácia jednoducho trvalé posilnenie gendrovej moci a radikálnu redefiníciu rodovej identity?

Na druhú stranu sa domnievam, že v prípade biografickej analýzy je potrebná dlhšia prax s realizáciou pomerne obtiažnej výskumnej metódy a dostatok času na analýzu materiálu (čo bol v tomto prípade trochu problém). Dúfam, že Pavla Jenková jednoznačne presvedčí o svojej teoretickej erudícii v rámci ústnej obhajoby práce.

Ako som argumentovala už vyššie, Pavle Jenkovej sa podarilo ciltivo prijať inšpiratívny a unikátny biografický materiál, ktorý by mohol byť využitý pri ďalšom publikovaní ako aj v akademickej sfére (po dopracovaní), tak pri jeho aplikovanom využití.

Z týchto dôvodov hodnotím diplomovú prácu známkou výborný.

V Prahe 1.9.2015

Petra Ezzeddine PhD.

Katedra obecné antropologie a Katedra genderových studií

FHS UK Praha